

Regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet

Planprogram

Formålet med planarbeidet er
å tilrettelegge for verdiskaping
og nye arbeidsplasser i
Rogaland innenfor areal-
og kraftkrevende virksomhet,
samtidig som miljøulemper
og inngrep begrenses.

Innhold

Sammendrag – planprogrammet på ett minutt	5
Nærmere om behovet for en regionalplan	11
Føringer for planarbeidet	17
Hvordan skal prosessen gjennomføres?	21
Framdriftsplan	25
Prosjektorganisering	26
Vi ønsker ditt innspill!	27
Plan- og utredningstemaer	28
1. Industrielle muligheter	30
2. Gode lokaliseringmuligheter	33
3. Krafttilgang og energiutnyttelse	36
4. Relevant kompetanse	40
Planens konsekvenser	43

Sammendrag – planprogrammet på ett minutt

Hva er formålet med planen?

Formålet med planarbeidet er å tilrettelegge for verdiskaping og nye arbeidsplasser i Rogaland innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet, samtidig som miljøulempere og inngrep begrenses.

Hvorfor trenger vi en regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet?

Verden står i dag overfor et skifte for å begrense global oppvarming og nå nasjonale og internasjonale klimamål. En grønn omstilling vil kunne gi muligheter for etablering av ny bærekraftig industri og næringsvirksomhet. Både i EU og Norge er det store ambisjoner for oppbygging av ny industri og arbeidsplasser basert på grønne verdikjeder.

Rogaland har behov for nye arbeidsplasser og omstilling av næringslivet som følge av en forventet nedgang i petroleumsvirksomheten. Elektrifisering av samfunnet vil kunne gi muligheter for etablering av ny bærekraftig industri og næringsvirksomhet i Rogaland. Areal- og kraftkrevende virksomhet omhandler næringsvirksomhet som trenger stor plass og/eller mye kraft slik som for eksempel datasentre, batterifabrikker og fiskeoppdrett på land.

Denne type virksomhet krever stor plass og mye kraft og har derfor et stort potensial for å komme i konflikt med andre interesser og

viktige samfunns mål. Virkemidler for nærings-, areal- og kraftsystemutviklingen er fordelt på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer, og er spredt på en rekke ulike aktører.

Et regionalt planarbeid skal avklare hvilke ambisjoner og mål Rogaland skal ha for denne type virksomhet, hvor ambisjonene er balansert mot andre interesser og viktige samfunns mål. I tillegg må det ivareta nasjonale og regionale jordvernmål, og ta vare på det biologiske mangfoldet. Videre vil planarbeidet bidra til å samordne aktører og virkemidler og at det utvikles strategier og tiltak for å nå målene som blir satt.

Hva er en regionalplan?

En regionalplan utarbeides når det er behov for å samordne aktører og virkemidler. En regionalplan skal bidra til forutsigbarhet og avklaringer i den regionale håndteringen av viktige samfunnsspørsmål. Planen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket. På den måten skapes forpliktelser for offentlige myndigheter og organer som skal følge opp og gjennomføre planen.

Planen skal ha et langsiktig perspektiv samtidig som den skal målrette og konsentrere seg om de tema som er aktuelle, og som krever planavklaring og retningslinjer for løsning. Det langsiktige perspektivet i planen vil strekke seg fram mot 2050.

Hva er et planprogram?

Planprogrammet viser oppskriften på hvordan vi har tenkt å utarbeide en regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet. Planprogrammet er med andre ord en plan for planleggingen som har som formål å:

- Definere formålet med planen
- Gi en oversikt over rammer og premisser for planarbeidet
- Peke på problemstillinger og utredningsbehov
- Klargjøre organisering og framdrift

Fylkestinget har besluttet at det skal utarbeides en regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet. Dette planprogrammet beskriver hvordan arbeidet vil bli gjennomført og organisert, hvilke tema det vil bli fokusert på, behov for kunnskapsinnhenting underveis, og hvordan det er mulig å komme med innspill til arbeidet.

Dette er dermed en avtale mellom fylkeskommunen og resten av samfunnet om hvordan planprosessen vil bli lagt opp med sikte på å bidra til felles ståsted og for å skape forutsigbarhet om planarbeidet.

Når skal planen være ferdig?

Det er en målsetting at regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet skal være endelig vedtatt før sommeren 2023. Arbeidet gjennomføres i tre hovedfaser (*se figur under*).

Hvordan kan du medvirke?

Vi ønsker å prioritere god informasjon og dialog i alle faser av planarbeidet. Informasjon om planarbeidet vil være tilgjengelig på nettsiden www.rogfk.no. Her vil det være kontaktinformasjon for de som ønsker å gi tilbakemeldinger på planprogrammet eller som ønsker å stille spørsmål i forbindelse med planarbeidet.

Det vil bli arrangert konferanser/arbeidsverksteder i forbindelse med formelle høringer eller ved behov. Orientering i andre forumer eller i andre organisasjoner kan også avtales, men må vurderes med utgangspunkt i ressursituasjonen.

Regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet

FASE 1

Utarbeide kunnskapsgrunnlag for felles situasjonsforståelse

FASE 2

Avklare mål og ambisjoner

FASE 3

Utvikle strategier og tiltak for å nå målene

Foto: Odd Hølge Løvning

Norsk Stein på Berakvam, Suldal kommune.

Innsatsområder og strategier

Plantemaer	Hva vil vi?	Hvordan skal vi få det til?	Hvilken kunnskap trenger vi?
Industrielle muligheter	• Vi vil bidra til en bærekraftig omstilling av næringslivet i Rogaland med høy verdiskaping og et mangfold av framtidsrettede arbeidsplasser.	• Satse på virksomhet som har høyt verdiskapings- og sysselsettingspotensial. • Videreutvikle fortrinn for å være best mulig posisjonert for denne type virksomhet. • Utvikle et robust- og innovativt økosystem for AKV • Markedsføre Rogaland sin posisjon og utvikle et profesjonelt mottaksapparat for henvendelser knyttet til etablering. • Avklare/ utvikle muligheter i plan- og bygningsloven og energiloven for å differensiere/ prioritere mellom ulike typer virksomheter.	• Hva er potensialet for verdiskaping og sysselsetting for ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet? • Hvilke lokaliseringspreferansene har ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet, og hvordan er Rogaland posisjonert i forhold til disse? • Hvordan kan det jobbes systematisk for å utvikle Rogaland sine fortrinn og et innovativt økosystem for areal- og kraftkrevende virksomhet? • Hvordan kan vi tiltrekke oss ønskede aktører til fylket? • Hvilke næringsrettede virkemidler finnes, og hvordan bør de brukes?
Gode lokaliseringsalternativer	• Vi vil bidra til at Rogaland får en attraktiv portefølje av lokaliseringsmuligheter for virksomheter som har et høyt sysselsettings- og verdiskapingspotensial, og som i minst mulig grad kommer i konflikt med andre interesser og viktige samfunns mål.	• Tilby lokaliseringsmuligheter som er tilpasset virksomhetenes behov, og som i minst mulig grad kommer i konflikt med andre interesser og viktige samfunns mål. • Undersøke lokaliseringsmuligheter i allerede utbygde områder. • Tilby næringsarealer som styrker konkurransekraften, underbygger et kunnskaps- og teknologibasert næringsliv og fremmer bærekraftig regionutvikling gjennom høy miljøstandard og rett lokalisering. • Avklare hvilket handlingsrom som finnes i energiloven og plan- og bygningsloven for å prioritere mellom ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet. • Gode planprosesser og tydelig prioritering gir signaler om at Rogaland ønsker denne type næringsvirksomhet velkommen.	• Hvilke initiativer er under utvikling i Rogaland for å tilrettelegge for areal- og kraftkrevende virksomhet? • Hvilke areal- og kraftbehov har ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet og hva er de ulike næringsenes preferanser med hensyn til lokalisering? • Hvilke store næringsarealer i Rogaland har god tilgang på kraft, samtidig som de er attraktive for næringslivet og har et lavt konfliktnivå? • Hvordan kan det tilrettelegges for å støtte opp under utviklingen av sirkulær økonomi? • Kan planprosessene forbedres for å bidra til tydeligere prioritering av denne type virksomhet? • Hvilket handlingsrom finnes med hensyn til å prioritere bestemte typer næringsvirksomhet med utgangspunkt i energiloven og plan- og bygningsloven? • Hvor mye inngrep og nedbygging av arealer bør Rogaland akseptere?

Plantemaer	Hva vil vi?	Hvordan skal vi få det til?	Hvilken kunnskap trenger vi?
Krafttilgang og energi-utnyttelse	• Vi vil bidra til at Rogaland skal ha tilgang på nok fornybar energi til å gjennomføre ambisjonene for det grønne skiftet og til å utvikle nye arbeidsplasser innen kraftkrevende industri med høyt sysselsettings- og verdiskapingspotensial. • Vi vil bidra til at nettutvikling skjer på en skånsom måte, samt bidra til best mulig energiutnyttelse gjennom tilrettelegging for sirkulær økonomi. • Vi vil bidra til at forsyningssikkerhet blir ivarettatt på en forsvarlig måte.	• Vi må sørge for at Rogaland blir høyt prioritert i nasjonale planer for investeringer i nettutvikling • Utvikle tett dialog med myndighetene basert på godt forankra mål og strategier for elektrifisering og areal- og kraftkrevende virksomhet • Utforske mulighetene for å samordne strategier for nettutbygging og utvikling av næringsområder. • Bidra til at det utvikles innovative og framtidsrettede løsninger for lokal produksjon og utnyttelse av energi • Bidra til at tilgjengelig energi utnyttes på en best mulig måte, gjennom bruk av overskuddsvarme og tilrettelegging for sirkulær økonomi.	• Hvordan er kraftsituasjonen i ulike deler av fylket, og hvordan vil planer for nettutvikling påvirke kraftsituasjonen på kort og lang sikt? • Finnes det muligheter for å samordne strategier for nettutvikling og utvikling av næringsarealer? • Hvordan kan det jobbes strategisk opp mot relevante myndigheter med sikte på å posisjonere Rogaland for areal- og kraftkrevende virksomhet? • Hvilket effektbehov har de ulike initiativene i fylket? • Hvordan kan vi sikre minst mulig naturinngrep i forbindelse med videreutvikling av strømmettet? • Kan Rogaland ha høye ambisjoner for areal- og kraftkrevende virksomhet samtidig som forsyningssikkerhet og beredskap ivaretas, og hvilke alternative måter finnes for å sikre forsyningssikkerhet (utover n-1)?
Relevant kompetanse	• Vi vil bidra til at areal- og kraftkrevende virksomhet gir framtidsrettede jobbmuligheter for innbyggere i hele fylket.	• Bidra til at kompetansen som areal- og kraftkrevende virksomhet etterspør, er tilgjengelig når bedriftsetableringene eventuelt kommer. • Bidra til at det tilbys spesialiserte utdanningsløp både på fagarbeider- og ingeniørnivå rettet mot denne type næringer. • Bidra til at fylket har tilgang på kompetanse som er innrettet mot en mer overordnet forståelse av hvordan næringer kan utvikles som et økosystem av helhetlige verdikjeder, og sirkulær økonomi hvor synergier mellom de ulike næringer utnyttes på en best mulig måte. • Bidra til at Rogaland er attraktiv for internasjonal høykompetent arbeidskraft som det vil kunne være behov for i oppbyggingen av denne type virksomhet.	• Hvilket kompetansebehov vil et innovativt økosystem innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet medføre på kort og lang sikt? • I hvilken grad tilbyr utdanningsinstitusjonene i Rogaland utdanning som imøtekommer kompetansebehovet på kort og lang sikt? • Er det et gap mellom kompetansebehov og -tilbud på kort og lang sikt? • Hvordan kan et eventuelt gap mellom kompetansebehov og tilbud dekkes på en mest mulig rasjonell måte? • Hva skal til for å gjøre Rogaland attraktiv for internasjonal høykompetent arbeidskraft? • Hvordan kan kompetansen i tradisjonell kraftkrevende industri beholdes og videreutvikles?

Foto: Hydro aluminium

Støping av aluminium, Hydro.

Nærmere om behovet for en regionalplan

Formål med planarbeidet

Tilrettelegge for verdiskaping og nye arbeidsplasser i Rogaland innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet samtidig som miljøulempen og inngrep begrenses.

Avveininger mellom ulike interesser

Flere former for næringsvirksomhet som har til felles at de har behov for store arealer og/eller store mengder kraft, forventes å ha et stort vekstpotensial i årene som kommer.

Denne type næringsvirksomhet vil kunne være en god mulighet for Rogaland til å omstille næringslivet og skape nye arbeidsplasser. På den annen side vil behovet for store arealer og mye kraft kunne medføre at slik næringsvirksomhet kommer i konflikt med andre interesser og samfunns mål.

Det er derfor behov for å gjennomføre et regionalt planarbeid for å avklare hvilke ambisjoner og mål Rogaland skal ha for denne type virksomhet, hvor ambisjonene også er balansert mot andre interesser og viktige samfunns mål.

Global grønn omstilling gir muligheter for nye bærekraftige arbeidsplasser

Verden står i dag overfor et skifte for å begrense global oppvarming og nå nasjonale og internasjonale klimamål. Gjennom Parisavtalen har FN-landene forpliktet seg til å begrense

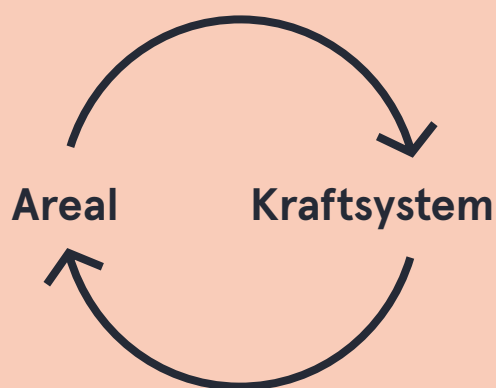
global oppvarming til 2 grader, og helst 1,5 grader, sammenliknet med før-industriell tid. Politikken for å nå målene i Norge og EU er reflektert blant annet i Hurdalsplattformen og EUs Green Deal. Videre definerer EUs taksonomi hvilke former for næringsaktivitet som anses som bærekraftige, og hvilke som ikke gjør det.

En grønn omstilling vil gi muligheter for etablering av ny bærekraftig industri og næringsvirksomhet. Både i EU og Norge er det store ambisjoner for oppbygging av ny industri og arbeidsplasser basert på grønne verdikjeder, og det er utarbeidet strategier og etablert støtteordninger for å bidra til dette. I Norge er det blant annet lagt frem strategier for satsing på hydrogen, datasentre, karbonfangst- og lagring, havbruk og havvind.

Rogaland trenger nye arbeidsplasser og omstilling av næringslivet

Rogaland har behov for nye arbeidsplasser og omstilling av næringslivet som følge av en forventet nedgang i petroleumsvirksomheten. I basisalternativet i Perspektivmeldingen legger regjeringen til grunn en nedgang i petroleumsnæringen på 65 prosent fram mot 2050. Dette innebærer at Norge, og særlig Rogaland, har et stort behov for omstilling og arbeidsplasser i nye næringer.

Det forventes stor vekst innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet framover, fordi denne type virksomhet er nødvendig for å få til elektrifisering og digitalisering av samfunnet.

Vil det være mulig å samordne strategier for nettutvikling og strategier for utvikling av næringsarealer?

Det er viktig at man lykkes med dette for å håndtere klimakrisen. Dette er med andre ord en type virksomhet som verden har behov for og som Rogaland kan bli veldig gode på.

Elektrifisering av samfunnet vil kunne gi muligheter for etablering av ny bærekraftig industri og næringsvirksomhet i Rogaland.

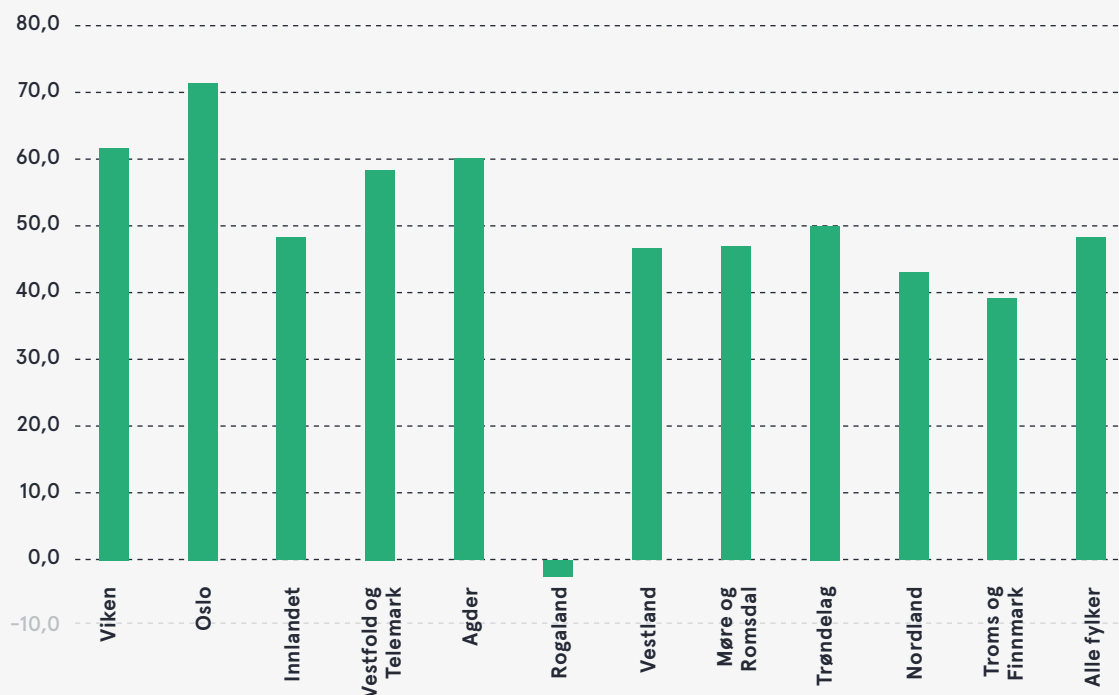
Behov for store arealer og mye kraft

Areal – og kraftkrevende virksomhet har behov for store arealer og mye kraft. Selve næringsvirksomheten – et datasenter eller en batterifabrikk – tar i seg selv stor plass. Framføring av kraft i form av master og transformatorstasjoner innebærer som regel naturinngrep. I tillegg vil produksjon av mer kraft til denne type virksomhet nødvendigvis også medføre inngrep i naturen – enten på land eller til havs.

Slik virksomhet har dermed et stort potensial for å komme i konflikt med andre interesser og samfunns mål som eksempelvis friluftsliv, turisme, jordvernmål og mål om naturmangfold. Vi har i dag både en natur- og en klimakrise. Klimakrisen kan ikke løses ved massiv nedbygging av natur. Forvaltningen av arealene på land og i havet har også betydning for klima.

Arealbruksendringer som nedbygging av skog og myr til andre formål, fører til store årlige utslipp. Avskoging alene gir i Norge et årlig utslipp på rundt 2 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Grøfting og tørrlegging av myrer for å dyrke gress eller bygge veier, hus eller hytter, fører også til store utslipp.

Omstillingsbehov

Kilde: KMD – Regionale utviklingsstrekk/Vista Analyse

Beregnet endring i bruttoprodukt i fylkene fram mot år 2050.

Gi strategisk retning, mobilisere og samordne virkemiddelbruk

I tillegg til å gjøre avveiiinger mellom ulike interesser, vil det også være behov for å gi strategisk retning, mobilisere og samordne virkemiddelbruk for å oppnå målene som blir satt for denne type virksomhet.

Virkemidler for nærings-, areal- og kraftsystemutviklingen er fordelt på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer, og er spredd på en rekke ulike aktører. De ulike aktørenes interesse, samfunnsoppdrag eller mandat kan

i noen tilfeller medvirke til suboptimalisering og målkonflikter. Samarbeid fremfor sektorlogikk eller konkurranse er viktig for å stimulere til regional vekst og attraktivitet.

Planarbeidet skal utforske hvordan aktørenes virkemidler best kan utnyttes for å bidra til utvikling i tråd med mål og strategier i den endelige planen. For å samordne virkemiddelbruken kan planen inneholde retningslinjer, bestemmelser og kart, samt en handlingsplan som konkretiserer tiltak for gjennomføring. Dette kan inkludere opprettelse av nettverk og/eller partnerskap.

Oversikten under viser fordelingen av noen av ansvarsområdene som er relevante inn mot en helhetlig tilrettelegging for areal- og kraftkrevende virksomhet. *(Listen er ikke uttømmende.)*

Kommunene har lokalt ansvar for

- samfunnsplanlegging og arealutvikling
- kommunal infrastruktur, inkludert vegnett og vannforsyning
- kontakt med næringsliv og innbyggere lokalt

Fylkeskommunen har regionalt ansvar for

- plan-, kulturminne- og miljøforvaltning på flere områder
- samferdsel inkludert fylkesvegnett og kollektivtransport
- næringsutvikling, inkludert støtte til utbygging av bredbånd i områder hvor det ikke er kommersielt lønnsomt å bygge ut
- kompetanse, inkludert videregående opplæring

Statlige myndigheter har nasjonalt ansvar for

- beredskapen på kraftforsyningen
- konsesjon knyttet til bygging av kraftsystemet
- planlegging og utbygging av transmisjonsnett
- nasjonal infrastruktur inkludert riksvegnett, lufthavner og havner
- næringsrettet virkemiddelapparat
- universitet- og høyskolesektoren

Regionale nettselskap har ansvar for

- å bygge ut, drifte og vedlikeholde regionalnett og distribusjonsnett

Privat næringsliv

- tilbyr kapital og iverksetter initiativ for utbygging av næringsvirksomhet

Fra reaktive til proaktive prosesser?

Situasjonen som er beskrevet overfor med virkemidler for nærings-, areal- og kraftsystemutviklingen fordelt på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer, vil i mange tilfeller innebære at den enkelte sektormyndighet forholder seg til avgrensede deler av komplekse prosjekter og initiativer. Innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet forholder ulike sektormyndigheter seg også til ulike loververk, henholdsvis plan- og bygningsloven og energiloven. Ulike sektormyndigheter har dermed ansvar for mindre brikker i et større puslespill av faktorer som må være på plass for at et stort og komplekst prosjekt skal kunne realiseres på en mest mulig vellykket måte.

Dette vil i mange tilfeller også innebære «reaktive» beslutningsprosesser, i den

forstand at den enkelte sektormyndigheter responderer innenfor sitt ansvarsområde på initiativer og prosjekter uten mulighet for en helhetlig tilnærming til for eksempel prosjektets lokalisering, størrelse og utforming. Dette er forhold som vil kunne ha vesentlig betydning for eksempelvis arealbruk og kostnader knyttet til nettutvikling.

Spørsmålet er om det vil være mulig å snu disse prosessene, slik at ulike sektormyndigheter benytter muligheten til å gå sammen om en mer helhetlig tilnærming til næringsutvikling innenfor næringer hvor store arealer og mye kraft er sentrale innsatsfaktorer. Dette vil i så fall kunne innebære mer proaktive beslutningsprosesser hvor beslutningene tas utfra et formål om aktiv tilrettelegging for næringsutvikling. Dette vil kunne føre til en mer samfunnsøkonomisk riktig bruk av arealer og kraft, i tillegg til at det også vil kunne bidra til mer forutsigbarhet og bedre tilrettelegging for næringsutvikling.

Foto: New Kaupang

Sønna kraftverk i Sauda kommune.

Føringer for planarbeidet

En rekke nasjonale, regionale og kommunale ambisjoner, mål og føringer legges til grunn for arbeidet med planen. Oversikten nedenfor er ikke uttømmende, men viser noen sentrale nasjonale og regionale føringer. I tillegg legges internasjonale føringer til grunn for arbeidet, som FNs bærekraftsmål, Parisavtalen, biomangfoldkonvensjonen og Europas grønne giv.

Statlige føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019)

Plan- og bygningsloven forutsetter at regionale planer tar utgangspunkt i de nasjonale forventningene fastsatt av regjeringen hvert 4. år. De nasjonale forventningene fra 2019 peker særlig på FNs bærekraftsmål og utfordringene med å skape et mer bærekraftig samfunn. De nasjonale forventningene viser også til viktigheten av å legge til rette for verdiskaping og innovasjon, og at fylkeskommunen, kommuner og næringsaktører må samarbeide godt.

Nasjonale strategier for energi/elektrifisering

- Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser (2021). Målet med energipolitikken er høy verdiskaping gjennom effektiv og miljøvennlig forvaltning av energiressursene.
- Elektrifiseringsstrategi – strategi for smart og effektiv elektrifisering.

- Veikart for hydrogen – angir retning og ambisjoner for utvikling i produksjon, distribusjon og bruk av hydrogen i Norge.

Nasjonale strategier for næringsutvikling

- Regjeringens datasenterstrategi (2021) – bidra til økt vekst i datasenternæringen
- Havbruksstrategien – *Et hav av muligheter*.

Nasjonal jordvernpolitikk

Nasjonal jordvernstrategi inkluderer nytt nasjonalt jordvernmål på maksimalt 3.000 dekar omdisponert jordbruksareal årlig nasjonalt. I Hurdalsplattformen er målet satt til 2.000 dekar.

Statlige planretningslinjer (SPR)

Statlige planretningslinjer benyttes til å konkretisere nasjonal politikk innen planlegging etter plan- og bygningsloven.

Listen er ikke uttømmende.

Regionale føringer

Det er en rekke regionale planer og føringer som det må tas hensyn til, som blant annet:

Utviklingsplan for Rogaland (Regional planstrategi 2021–2024)

Planen beskriver status i samfunnsutviklingen, gir mål og retning for framtidig utvikling, og angir hvordan oppgavene skal løses på et overordnet nivå.

Nærings og innovasjonsstrategi for Rogaland

Strategien legger grunnlag for en felles retning for helhetlig, bærekraftig næringsutvikling, ved å utnytte de særegne mulighetene og forutsetningene for næringsutvikling som finnes i regionene. Smart spesialisering er et viktig verktøy for å få dette til. Sentrale tema

i strategien er kompetanse, omstillings-/endringsvilje og samarbeid. Areal- og kraftkrevende virksomhet faller inn under satsingsområdet «ren energi og maritim framtid».

Regionale areal- og transportplaner

Det er vedtatt fire regionale areal- og transportplaner for delregionene i fylket. Disse gir føringer om langsiktig og samordnet arealbruk i regionene de dekker.

Andre relevante planer og strategier

Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning (2017), regional jordvernstrategi for matfylket Rogaland (2019), regionalplan for klimatilpasning (2020), regionalplan for vannforvaltning (2021) og regionalplan for kulturmiljø (under arbeid).

Kommunale føringer

Kommuner har både rett og plikt til å medvirke i arbeidet med regionale planer etter plan- og bygningsloven. Kommunale

føringer for arbeidet kan være kommuneplanen eller andre relevante arbeider som kommunene har gjennomført.

Haugaland næringspark, Tysvær kommune.

Hvordan skal prosessen gjennomføres?

En regional planprosess gir rammer for en formalisert diskusjon om hva som er utfordringer og mål, hvordan de best kan løses/oppnås og hvordan arbeidsdelingen mellom myndighetene skal være for å realisere strategier og tiltak.

Regionalplanen vil formulere hvordan Rogaland gjennom regionalt samarbeid på tvers av offentlig og privat sektor skal nå ambisjonene innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet. Det vil være viktig å samordne og koordinere offentlig innsats og virkemiddelbruk slik at de forskjellige myndigheters og organisasjoners virkemidler og tiltak virker gjensidig støttende og bidrar til å nå de målene som er satt.

Regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet

FASE 1

Utarbeide kunnskapsgrunnlag for felles situasjonsforståelse

FASE 2

Avklare mål og ambisjoner

FASE 3

Utvikle strategier og tiltak for å nå målene

1. Tilrettelegge for en felles situasjonsforståelse – kunnskapsgrunnlag

Flere former for areal- og kraftkrevende virksomhet, som for eksempel datasentre og battericelleproduksjon, er relativt ny type næringsvirksomhet som det er begrenset kunnskap om i offentlig forvaltning og administrasjon. For å formulere hensiktsmessige mål, strategier og tiltak for areal- og kraftkrevende virksomhet vil det være behov for et kunnskapsgrunnlag som kan legges til grunn for en felles situasjonsforståelse.

2. Avklare ambisjoner og mål

Det er behov for å etablere omforente mål som uttrykker en helhetlig og ønsket utvikling for areal- og kraftkrevende virksomhet i Rogaland. Målene for areal- og kraftkrevende virksomhet må avklares og balanseres mot andre interesser og viktige samfunns mål. Fylkeskommunen skal gjennom prosjektet bidra til å gi en strategisk retning for Rogaland på dette området.

3. Utvikle strategier og tiltak

Dette arbeidet vil gå ut på å utvikle fylket sine samlede strategier og tiltak innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet på tvers av offentlig sektor og vil også omfatte kunnskap, kompetanse og ressurser i privat sektor. Det vil bli utarbeidet et handlingsprogram.

Foto: Lyse/Fredrik Ringe

Arbeid på kraftlinje, Jæren.

Framdrift

Regionalplan for areal- og kraftkrevende virksomhet vil legges fram for sluttbehandling i fylkestinget i 2023.

Framdrift planlegges iht framdriftsplanen på neste side. Usikkerhet når det gjelder framdrift vil være knyttet til delleveranser, herunder detaljeringsgrad, innspill i høringer med mer. COVID-19 kan også påvirke framdriften.

Medvirkning og organisering

Mulighet for medvirkning i planleggingen bidrar til demokratisk innflytelse i samfunnsutviklingen, og er forankret i formålsparagrafen § 1-1 i plan- og bygningsloven. Arbeidet innrettes slik at det blir en bred involvering underveis og tilstrekkelig tid for tillitsbyggende samarbeid og dialog.

Bruk av store arealer og mye kraft på nye typer næringsvirksomhet er et kontroversielt tema. God forankring vil derfor være helt avgjørende for planens legitimitet. Forutsetningen for planens legitimitet og gjennomførbarhet er at flest mulig av partene som skal bruke planen også får mulighet til å bidra i planprosessen. Deltakelse i planprosessen og god forankring kan styrke partenes eierskap og gi grunnlag for å komme fram til mest mulig omforente plangrep. Medvirkningsopplegget tilpasses aktuelle målgrupper, tidsperspektiv og tilgjengelige ressurser.

Prosjektorganiseringen, som vist i figurene på side 26, er utformet med tanke på å sikre bred forankring hos de offentlige myndighetene og organer som forpliktes til å følge opp og

gjennomføre planen. Videre er det vektlagt å gi mulighet for innflytelse for andre aktører som både skal gjennomføre og leve med resultatene av planen.

Fylkestinget

Det er fylkestinget som er regional planmyndighet i samsvar med plan- og bygningsloven. Det er fylkestinget som vedtar endelig planprogram og som til slutt skal vedta den endelige planen. Som planeier har Rogaland fylkeskommune ansvaret for-, og ledelsen av prosessen.

Rådet for areal- og kraftkrevende virksomhet

Rådet for areal- og kraftkrevende virksomhet består av 5 politisk oppnevnte personer fra fylkeskommunen og 5 personer fra kommunene som representerer de ulike regionene i fylket. I tillegg er statsforvalteren medlem av rådet. Rådet ledes av fylkesordfører. Rådets oppgave er å gi råd til fylkestinget og drøfte ulike strategiske avklaringer, samt formidle synspunkter fra de organene som gruppens medlemmer representerer.

Administrativ prosjektgruppe

Det er satt ned en administrativ prosjektgruppe med faglig representasjon fra de samme kommunene som er representert i rådet, samt fra Statsforvalteren. I tillegg deltar nettselskapene Lnett og Fagne.

Sekretariat

Det er fylkesrådmannen som har fått mandat fra fylkestinget til å gjennomføre planarbeidet. Sekretariatet for planen vil bli ledet av plan-, miljø og samfunnsavdelingen. Bidrag fra andre

Framdriftsplan

	2021		2022				2023	
	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2
Utarbeide planprogram								
Kunnskapsgrunnlag								
Politisk oppstartssak		26. okt.						
Møter og medvirkning								
Politisk vedtak				5. apr.				
Høring								
Vedtak FU/FT						18. okt.		
Utarbeide regionalplan								
Kunnskapsgrunnlag								
Skriving av plandokument								
Politisk vedtak						29. nov.		
Planhøring								
Vedtak FU/FT								

avdelinger og fagfelt sikres gjennom en intern samarbeidsgruppe. Sekretariatet vil være pådriver for gjennomføring, sørge for nødvendig kunnskapsinnhenting og forberedelse av saker.

Referansegruppe og temagruppe(r)

Det vil bli opprettet en referansegruppe for arbeidet. Dette vil være en breiere og

mindre fast gruppe av organisasjoner som kan ha interesse av planen. Referansegruppen vil bli orientert om arbeidet når det er hensiktsmessig og vil bli gitt mulighet til å gi innspill.

Temagrupper opprettes der det er behov for dypdykk innenfor enkelttemaer.

Prosjektorganisering

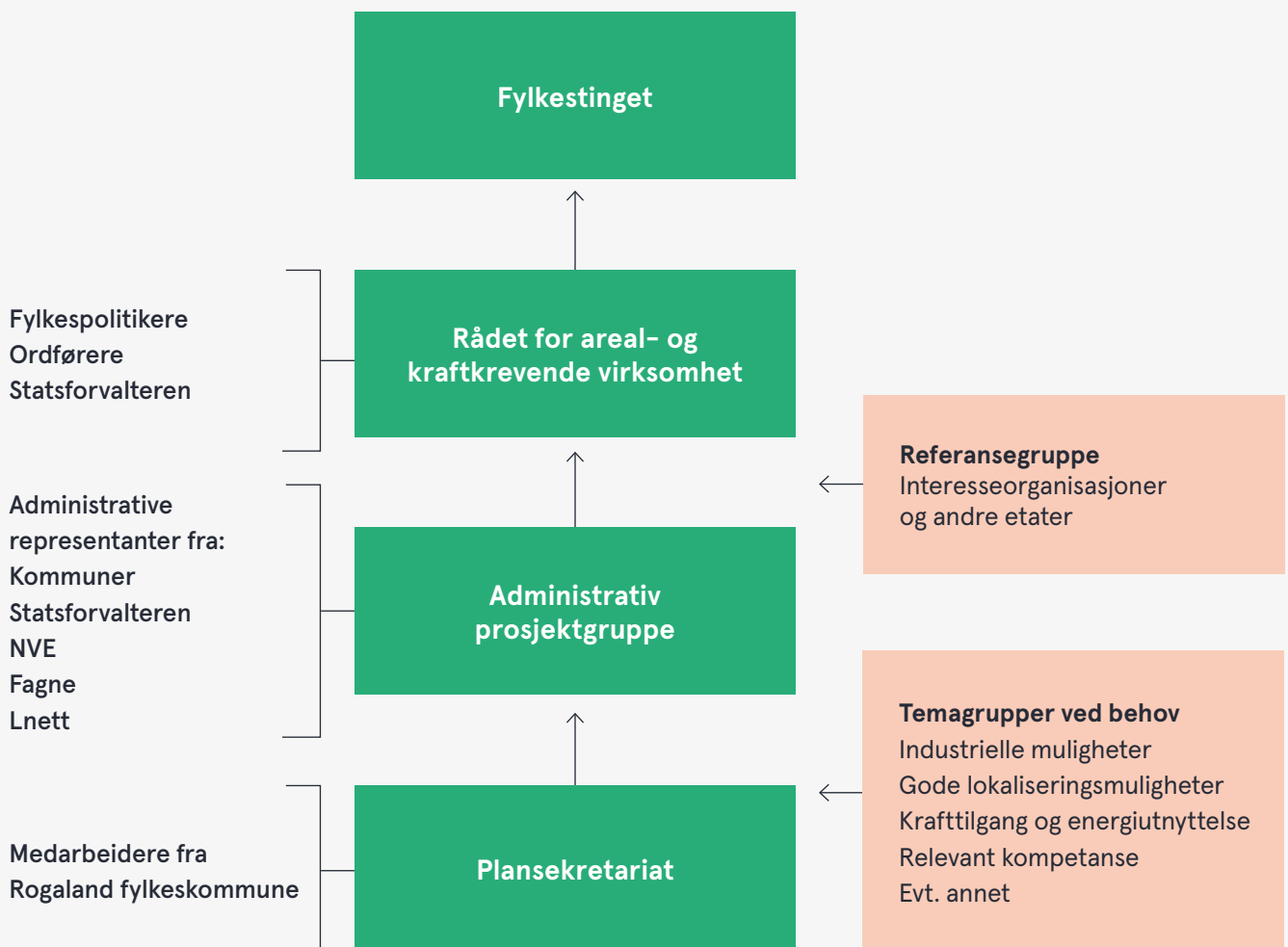

Foto: Eramet Norway

Eramet Norway sitt mangansmelteverk i Sauda.

Vi ønsker ditt innspill!

Utenom den formelle prosjektorganiseringen vil vi prioritere god kommunikasjon og dialog rundt arbeidet gjennom alle faser av prosessen.

De folkevalgte i fylkeskommunen og i kommunene vil bli involvert i arbeidet gjennom den formelle prosessen, ved at forslag til planprogram og alle forslag til planvedtak skal legges ut på høring og behandling lokalt, samt til endelig vedtak i fylkestinget.

Informasjon om planarbeidet vil være tilgjengelig på nettsiden www.rogfk.no. Her vil det være kontaktinformasjon for de som ønsker å gi tilbakemeldinger på planprogrammet eller ønsker å stille spørsmål i forbindelse med planarbeidet.

Det vil bli arrangert konferanser/arbeidsverksteder i forbindelse med formelle høringer eller ved behov. Orientering i andre forumer eller i andre organisasjoner kan også avtales, men må vurderes med utgangspunkt i ressursituasjonen.

Plan- og utredningstemaer

Hvilke plantema skal vi jobbe med og hva trenger vi av kunnskap?

Rogaland har allerede mye kraftkrevende industri som skal ivaretas og videreutvikles i det grønne skiftet.

Flere former for areal- og kraftkrevende virksomhet, som for eksempel datasentre og battericelleproduksjon er relativt ny type næringsvirksomhet som det er begrenset kunnskap om i offentlig forvaltning og administrasjon. Det har i begrenset grad vært jobbet systematisk med å samordne arealutvikling med kraftsystemet.

For å formulere mål og strategier for areal- og kraftkrevende virksomhet vil det være behov for en felles situasjonsforståelse som bygger på et omforent kunnskapsgrunnlag.

Gjennom arbeidet med planprogrammet har vi kommet fram til at følgende temaer er sentrale:

1. Industrielle muligheter
2. Gode lokaliseringalternativer
3. Krafttilgang og energiutnyttelse
4. Relevant kompetanse

1. Industrielle muligheter

Med bakgrunn i målet om å begrense global oppvarming pågår omleggingen av verdens energisystemer for fullt. Samtidig haster det for Rogaland å utvikle nye industrielle muligheter i takt med at olje- og gassnæringen er ventet å spille en mindre sentral rolle i framtiden.

Flere former for næringsvirksomhet, som har til felles at de har behov for store arealer og/ eller store mengder kraft, forventes å ha et stort vekstpotensial i årene som kommer.

Eksempler er:

- Battericeller – utvikling og produksjon
- Hydrogen- og ammoniakkproduksjon
- Landbasert oppdrett
- Datasenter
- Utvinning av mineraler og byggeråstoff

I tillegg kan det være muligheter for vekst i maritim virksomhet som havvind og fiskeoppdrett til havs, som også vil kunne kreve store industriarealer på land.

Hva vil vi?

Vi vil bidra til en bærekraftig omstilling av næringslivet i Rogaland med høy verdiskaping og et mangfold av framtidsrettede arbeidsplasser.

Hvordan skal vi få det til?

Areal- og kraftkrevende virksomhet er en fellesbetegnelse for ulike typer virksomhet som har ulikt verdiskaping- og sysselsettingspotensial. For at Rogaland skal få mest mulig tilbake for arealer og kraft som brukes på dette, må det satses på virksomhet som har stort markedspotensial og høyt verdiskapings- og sysselsettingspotensial.

Mange regioner, både i Norge og utlandet, ønsker å tiltrekke seg framtidsrettede arbeidsplasser innen areal- og kraftkrevende virksomhet. Rogaland er i en konkurransesituasjon og må videreutvikle sine fortrinn for å posisjonere seg i kampen om denne type arbeidsplasser.

Et robust og innovativt økosystem for areal- og kraftkrevende virksomhet innebærer at Rogaland har et stort mangfold av arbeidsplasser, som både omfatter FoU aktivitet og annen leverandør- og servicevirksomhet. Dette bidrar til å øke verdiskapings- og sysselsettingspotensialet og vil i seg selv også bidra til å øke regionens attraktivitet for denne type næringsaktivitet.

Mulighetene for å utvikle et innovativt økosystem for denne type virksomhet vil kunne være påvirket av tidsaspektet og konkurransesituasjonen til andre regioner. FoU-, service- og leverandørvirksomhet til en type virksomhet vil typisk søke seg dit hvor tetthet og mangfold av denne typen virksomhet er stor fra før. Dermed øker tetthet og mangfold ytterligere, og regionen vil kunne øke sin attraktivitet både for kjernevirksomheten areal- og kraftkrevende virksomhet og for tilhørende FoU, service- og leverandørvirksomhet. Dette omtales gjerne som positive eksternaliteter eller klyngeeffekter.

Det krever et målrettet og systematisk arbeid å utvikle et innovativt økosystem. En sentral del av dette arbeidet vil gjerne være å tiltrekke FoU virksomheter og bedrifter med sikte på å komplettere økosystemet.

Dersom Rogaland klarer å bygge opp en solid posisjon innenfor denne type virksomhet, må dette gjøres kjent både nasjonalt og internasjonalt, slik at investorer og bedriftseiere vet hvem de skal kontakte hvis de ønsker å etablere seg i Rogaland.

Hvilken kunnskap trenger vi?

1. Hva er potensialet for verdiskaping og sysselsetting for ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet?
2. Hvilke lokaliseringspreferanser har ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet?
3. Hvordan er Rogaland posisjonert for ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet?
4. Hvordan kan det jobbes systematisk for å utvikle Rogaland sine fortrinn og et innovativt økosystem for areal- og kraftkrevende virksomhet?
5. Hvordan kan vi tiltrekke oss ønskede aktører til regionen?
6. Hvilke næringsrettede virkemidler finnes, og hvordan bør de brukes?

Foto: Lyse/Fredrik Ringe

Utbygging av transformatorstasjon på Opstad i Hå kommune. Estimert ferdig i 2023.

2. Gode lokaliseringmuligheter

Areal- og kraftkrevende virksomhet har, som det ligger i benevnelsen, behov for store arealer og mye kraft, – på samme sted. I tillegg til store arealer og mye kraft vil ofte tilgang til arbeidskraft, nærhet til flyplass eller annen type infrastruktur også være viktig.

Det samla arealbehovet for denne type virksomheter vil kunne bli svært stort, og det er allerede satt av mye næringsarealer som kan være egnet for denne type virksomhet i gjeldende planer.

Rogalands arealer bygges ned og blir en stadig knappere ressurs som det er stor kamp om. Både uberørte områder og jordbruksarealer er truet av framtidig nedbygging. Det er derfor et viktig mål i seg selv å bygge ned minst mulig arealer. I Rogaland medfører stedvis høy befolkningstetthet og intensivt arealbruk høyt konfliktpotensial.

Lokalisering av virksomhetene må skje på steder med minst mulig konflikt med andre interesser og viktige samfunns mål. Det vil være en viktig del av planprosessen å avklare hvor mye arealer samfunnet er villig til å bruke på areal- og kraftkrevende virksomhet.

Gjennom planprosessen bør det også identifiseres attraktive lokaliseringer for denne type virksomhet i allerede utbygde områder. Dette kan for eksempel være eksisterende industriområder som er under transformasjon, eller industribedrifter som har tilgang på ledige arealer. Det vil også være viktig å identifisere egnede områder for virksomheter som har behov for mye kraft, men hvor arealbehovet kan være mer begrenset.

Hva vil vi?

Vi vil bidra til at Rogaland får en attraktiv portefølje av lokaliseringsmuligheter for virksomheter som har et høyt sysselsettings- og verdiskapingspotensial, og som i minst mulig grad kommer i konflikt med andre interesser og viktige samfunns mål.

Hvordan skal vi få det til?

Rogaland må kunne tilby lokaliseringsmuligheter som er tilpasset virksomhetenes behov.

I de fleste tilfeller vil dette dreie seg om store arealer som har god tilgang på kraft. I noen tilfeller kan det også dreie seg om virksomheter som har behov for mye kraft, men hvor arealbehovet er mer begrenset.

Det vil være viktig, både for samfunnet og potensielle næringsaktører, at lokaliseringsmulighetene i minst mulig grad kommer i konflikt med andre interesser og viktige samfunns mål.

Gode lokaliseringsalternativer i allerede utbygde områder vil kunne bidra til å lette presset på uberørte arealer, samt til bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur.

Ny næringsvirksomhet og nye produksjonsmåter gir mulighet for å legge til rette for sirkulærøkonomi hvor avfall og biprodukter fra en produksjon bli råstoff til ny produksjon.

Innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet er bruk av overskuddsvarme et særlig aktuelt tema. Overskuddsvarme kan for eksempel benyttes til oppdrett av nye arter i temperert vann, som eksempelvis scampi.

Rogaland må sikre at det finnes lokaliseringalternativer for denne type virksomhet som styrker konkurransekraften, underbygger et kunnskaps- og teknologibasert næringsliv og fremmer bærekraftig regionutvikling gjennom høy miljøstandard og rett lokalisering. I tillegg må lokaliseringalternativene legge til rette for helhetlige verdikjeder og sirkulær økonomi.

Det er store forskjeller i verdiskaping- og sysselsettingspotensial innenfor ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet, samtidig som det er en uttalt målsetting at arealer og kraft som stilles til rådighet for denne type virksomhet skal gi mest mulig tilbake til samfunnet i form av verdiskaping og sysselsetting. Både energiloven og plan- og bygningsloven gir imidlertid begrensede muligheter til å prioritere enkelte typer virksomheter framfor andre når det gjelder tilgang til energi og arealer.

Gjennom planarbeidet vil det derfor være viktig å få avklart hvilket handlingsrom som finnes for differensiert prioritering mellom ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet. Det vil også kunne være aktuelt å gi innspill til nasjonale myndigheter om eventuelle behov for endringer i plan- og bygningsloven.

Gode planprosesser og tydelig prioritering vil gi signaler om at denne type næringsvirksomhet er et satsingsområde for Rogaland.

Det vil være en del av planarbeidet å avklare hvor langt regionalplanen skal gå i retning av å peke ut spesifikke arealer for areal- og kraftkrevende virksomhet.

Hvilken kunnskap trenger vi?

1. Hvilke initiativer er under utvikling i Rogaland for å tilrettelegge for areal- og kraftkrevende virksomhet?
2. Hvilke areal- og kraftbehov har ulike typer areal- og kraftkrevende virksomhet og hva er de ulike næringenes preferanser med hensyn til lokalisering?
3. Hvilke store næringsarealer i Rogaland har god tilgang på kraft, samtidig som de er attraktive for næringslivet og har et lavt konfliktnivå?
4. Hvordan kan det tilrettelegges for å støtte opp under utvikling av sirkulær økonomi?
5. Kan planprosessene forbedres for å bidra til tydeligere prioritering av areal- og kraftkrevende virksomhet?
6. Hvilket handlingsrom finnes med hensyn til å prioritere bestemte typer næringsvirksomhet med utgangspunkt i energiloven og plan- og bygningsloven?
7. Hvor mye inngrep og nedbygging av arealer bør Rogaland akseptere?

3. Krafttilgang og energiutnyttelse

Tilgang til kraft er en avgjørende forutsetning for areal- og kraftkrevende virksomhet, og kraften må være tilgjengelig på samme sted som virksomheten er lokalisert.

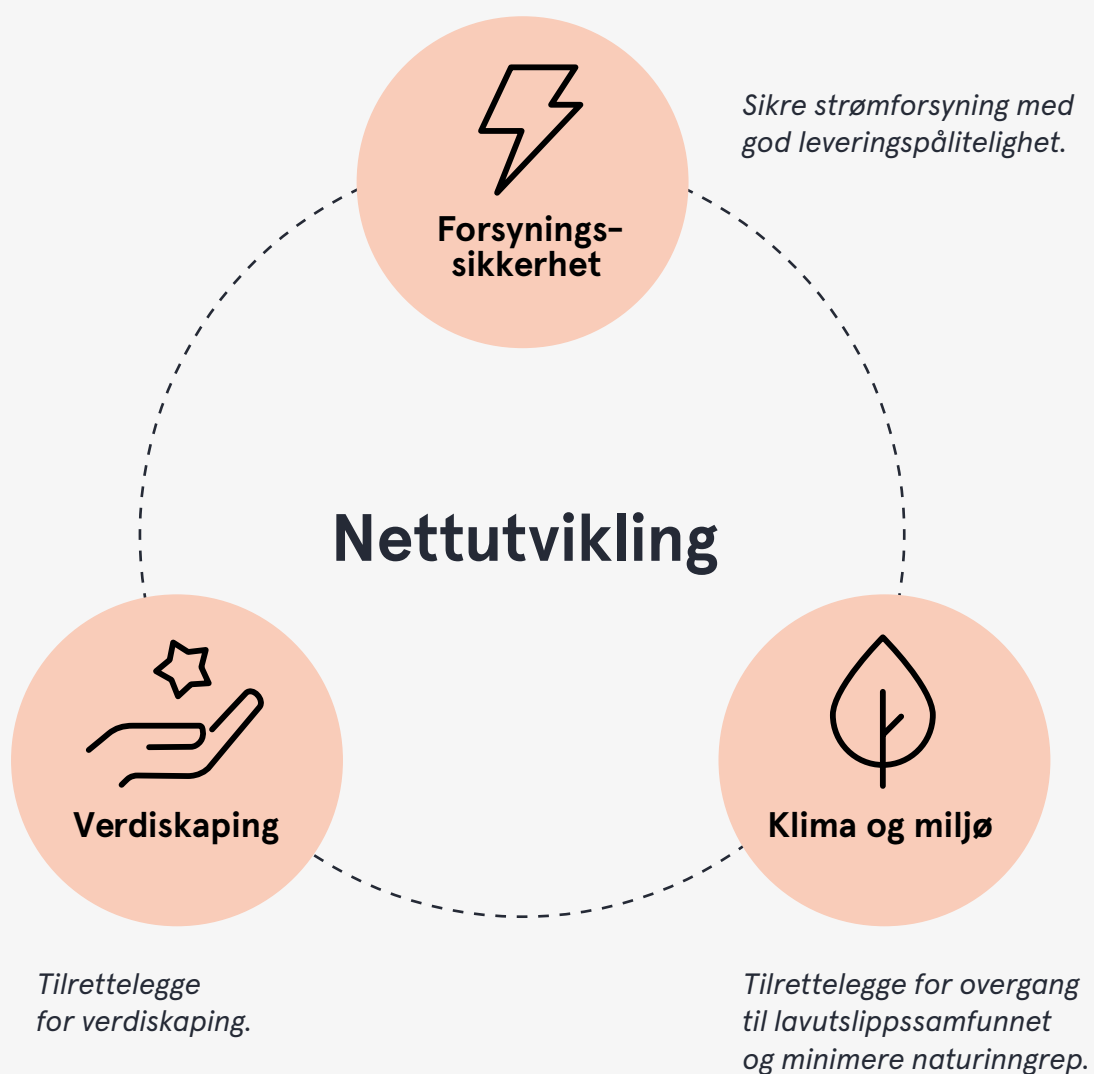
Tilgang på kraft bestemmes av strømmettet og ikke minst av transformatorstasjonenes lokalisering. Utbyggingen av strømmett og lokalisering av transformatorstasjoner skjer med utgangspunkt i behovet for å transportere kraft, og er ikke samordnet med strategier for utvikling av næringsarealer. Unntakene fra dette er tradisjonell kraftkrevende virksomhet som eksempelvis Hydro aluminium på Karmøy og Stålverket på Jørpeland. Smelteverket i Sauda ble lokalisert så nær kraften som mulig for å unngå transport av strøm.

Rogaland er et kraftfylke med høy produksjon av kraft. Mye av produksjonen blir imidlertid transportert ut av regionen. Nettet som går ut til kysten der behovet er størst, er relativt svakt.

Regionens største utfordring fram mot 2030 ser ut til å være knyttet til nett og distribusjonen av kraft.

Maksimal forventet effekt er dimensjonerende for mulig påkobling på nettet. Foreløpige kartlegginger av behovet for framtidig effekt til regionen viser mer enn dobling av det høyest målte effektbehovet i Rogaland pr. i dag. Effektuttaket er i ferd med å nærme seg grensen for kapasiteten på nettet, både i nord- og sørfylket.

Kraftforsyningen representerer en grunnleggende infrastruktur i et moderne samfunn. Selv kortvarige avbrudd kan medføre store konsekvenser for andre viktige samfunnsfunksjoner og den enkelte innbygger. Kraftforsyning er derfor naturlig nok definert som en samfunnskritisk funksjon. Dette innebærer at forsyningssikkerhet må stå sentralt, og at hensynet til verdiskaping og klima og miljø må veies opp mot dette.

Hva vil vi?

Vi vil bidra til at Rogaland skal ha tilgang på nok fornybar energi til å gjennomføre ambisjonene for det grønne skiftet, og til å utvikle nye arbeidsplasser innenfor kraftkrevende virksomhet med et høyt sysselsettings- og verdiskapingspotensial.

Vi vil bidra til at nettutvikling skjer på en skånsom måte, samt bidra til best mulig energiutnyttelse gjennom tilrettelegging for sirkulær økonomi.

Vi vil bidra til at forsyningssikkerhet blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Hvordan skal vi få det til?

Rogaland må sikres tilgang til fornybar energi gjennom en betydelig styrking av transmisjonsnettet og regionalnettet. Vi må sørge for at Rogaland blir høyt prioritert i nasjonale planer for investeringer i nettutvikling.

Dette kan sikres gjennom tett dialog med myndighetene basert på godt forankrede målsettinger og strategier for elektrifisering og areal- og kraftkrevende virksomhet. Som en del av dette bør mulighetene for samordning av strategier for utbygging av kraftsystemet og strategier for utvikling av næringsarealer utforskes.

Vi vil bidra til at det utvikles innovative og framtidsrettede løsninger for lokal produksjon og utnyttelse av energi. Samtidig vil det være viktig å utnytte tilgjengelig energi på en best mulig måte, gjennom bruk av overskuddsvarme og tilrettelegging for sirkulær økonomi.

Vi vil bidra til at forsyningssikkerhet blir ivaretatt på en forsvarlig måte, ved at kunnskap om ROS analyser samles, systematiseres og tilgjengeliggjøres.

Hvilken kunnskap trenger vi?

1. Hvordan er kraftsituasjonen i ulike deler av fylket, og hvordan vil planer for nettutvikling påvirke kraftsituasjonen på kort og lang sikt?
2. Finnes det muligheter for å samordne strategier for nettutvikling og utvikling av næringsarealer?
3. Hvordan kan det jobbes strategisk opp mot relevante myndigheter, med sikte på å posisjonere Rogaland for areal- og kraftkrevende virksomhet?
4. Hvilket effektbehov har de ulike initiativene i fylket?
5. Hvordan kan vi sikre minst mulig naturinngrepi forbindelse med videreutvikling av strømmettet?
6. Kan Rogaland ha høye ambisjoner for areal- og kraftkrevende virksomhet samtidig som forsyningssikkerhet og beredskap ivaretas?

Foto: Ecofisk

Ecofisks klargjøring av tomt for fiskeoppdrett på land, Espevik, Nedstrand, Tysvær kommune.

4. Relevant kompetanse

En bærekraftig omstilling av næringslivet i Rogaland med et mangfold av framtidsrettede arbeidsplasser er en viktig motivasjon for å tilrettelegge for areal- og kraftkrevende virksomhet.

Rogaland har allerede mye kraftkrevende industri som skal ivaretas og videreutvikles i det grønne skiftet. I denne industrien finnes det betydelig kompetanse som er viktig å beholde og videreutvikle.

Kompetansebehovet til nye former for areal- og kraftkrevende virksomhet er sammensatt, men alle har behov for yrkesfaglig og teknisk kompetanse.

God tilgang på kompetanse vil kunne være et fortrinn i konkurransen om å tiltrekke denne type virksomhet.

Rogaland har for tiden et relativt stramt arbeidsmarked med lav ledighet, til tross for utfordringene koronasituasjonen har medført for store deler av næringslivet. Det er ventet at aktivitetsnivået i næringslivet vil øke når tiltakene i forbindelse med koronasituasjonen etter hvert lettes.

Arbeidsstyrken i Rogaland har høy teknisk kompetanse på fagarbeider- og ingeniørnivå som er relevant for noen næringer innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet. Disse næringene vil dermed bidra til å styrke utviklingen på områder hvor fylket kan koble eksisterende kompetansefortrinn med nye markedsmuligheter. Dette er i tråd med smart spesialiseringsmetodikk som Rogaland fylkeskommunes nærings- og innovasjonsstrategi bygger på.

Mye av den tekniske kompetansen på fagarbeider- og ingeniørnivå er sysselsatt i petroleumsvirksomheten, som for tiden er preget av et høyt aktivitetsnivå som forventes å vedvare fram mot 2026. Dette innebærer at det på kort sikt kan være begrenset tilgang på arbeidskraft.

Enkelte deler av areal- og kraftkrevende virksomhet, som eksempelvis batteriproduksjon, representerer virksomhet som regionen i liten grad har erfaring med, og hvor det antas at regionen i stor grad må bygge opp kompetanse for å imøtekomme behovet. Målet om å utvikle helhetlige verdikjeder og sirkulærøkonomi vil også kunne medføre behov for kompetanse som Rogaland sannsynligvis i liten grad har tilgang på.

Hva vil vi?

Vi vil bidra til at areal- og kraftkrevende virksomhet gir framtidsrettede jobbmuligheter for innbyggere i hele fylket.

Hvordan skal vi få det til?

For at mange Rogalendinger skal få jobb innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet, vil det være viktig at kompetansen som denne næringsvirksomheten har behov for er tilgjengelig når bedriftsetableringer eventuelt kommer.

Vi vil derfor bidra til at det tilbys spesialiserte utdanningsløp både på fagarbeider- og ingeniørnivå rettet mot kompetansebehovene i disse næringene. Det vil også være viktig at utdanningstilbudet gjøres tilgjengelig for potensielle arbeidstakere som har tilknytning til de stedene som arbeidsplassene forventes å komme. Her kan for eksempel desentraliserte utdanningstilbud være en del av løsningen.

Det vil være viktig at utdanningsinstitusjonene har god kjennskap til næringslivets kompetansebehov. Regionalplan for kompetanse som Rogaland fylkeskommunen er i gang med å utarbeide, vil spille en viktig rolle her.

Vi vil bidra til at fylket har tilgang på kompetanse som er innrettet mot en mer overordnet forståelse av hvordan næringer kan utvikles som et økosystem av helhetlige verdikjeder og sirkulær økonomi hvor synergier mellom de ulike næringer utnyttes på en best mulig måte.

Vi vil også bidra til at Rogaland er attraktivt for internasjonal høykompetent arbeidskraft som det vil kunne være behov for i oppbyggingen av denne type virksomhet.

Hvilken kunnskap trenger vi?

1. Hvilket kompetansebehov vil et innovativt økosystem innenfor areal- og kraftkrevende virksomhet medføre på kort og lang sikt?
2. I hvilken grad tilbyr utdanningsinstitusjonene i Rogaland utdanning som imøtekommer kompetansebehovet på kort og lang sikt?
3. Er det et gap mellom kompetansebehov og -tilbud på kort og lang sikt?
4. Hvordan kan et eventuelt gap mellom kompetansebehov og -tilbud dekkes på en mest mulig rasjonell måte?
5. Hva skal til for å gjøre Rogaland attraktiv for internasjonal høykompetent arbeidskraft?
6. Hvordan beholde og videreutvikle kompetansen i tradisjonell kraftkrevende industri?

Planens konsekvenser

Plan- og bygningsloven sier at regionale planer, med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging, skal ha en særskilt vurdering og beskrivelse av planens virkninger for miljø og samfunn. Dette kalles en konsekvensutredning. Konsekvensutredningen skal være basert på fastsatt planprogram, tilpasset plannivået og være relevante for de beslutninger det legges opp til i planen. For regionale planer innebærer dette at vurderingene skal være på et overordnet nivå.

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130 sentrum
4001 Stavanger

Rogaland
fylkeskommune

Besøksadresse:
Arkitekt Eckhoffs gate 1
4010 Stavanger

Telefon:
51 51 66 00

E-post:
firmapost@rogfk.no

www.rogfk.no

